

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes évre 10 —
Félévre 5 —
Negyedévre 2 —
Egy hétre 1 —
Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: KOHÁNYI GYULA
Kiadók: HOFFMANN és KRONOVITZ.

Hirdetési díj:

hasabos peit szerit 5 kr. Nagyobb hirdetések a főszerkesztőnek a közlöny szerint jutányos áron vételekkel. Helyesírói minden külön bejegyzésért 30 kr.

A harcz vége.

Debreczen, január 6.

Az önálló rendelkezésről szóló törvényjavaslatot, mely annyi politikai viharczuk volt utóbbi időben előidézője, végre elfogadták a képviselőház keddi ülésén általánosságban, miután a függetlenségi párt a további vita folytatásától elállott.

Vége felé közeledik a nagy harcz. Már csak napok kérdése, hogy mikor szavazzák meg a törvényjavaslatot részleteiben is és miután a függetlenségi párt kedden este tartott konferenciáján elhatározta, hogy a részletes tárgyalásánál nem fog nagyobb vitát provokálni — a kormány már most fennhirdeti: hogy az obstrukció leszerelt. Ennek, a mondhatnók pozitív ténynek a tudatában indult meg a tegnapi ülés is, a mely jelentős eseményekben gazdag és érdekesnek különben a legjobb akarattal sem mondható. A függetlenségi párt elkeseredett a kormány visszautasító és semmiféle engedményekre nem hajlandó magatartása miatt és ezt nyíltan hirdette is. Báró Bánffy ellenben bizakodva a háta mögött levő roppant nagy bizalomban, nem is akar más akaratot ismerni, mint az övét, s azt, a mely pártja szellemében és magatartásában nyer kifejezést. Mondhatnók, hogy ez a mai helyzet konstellációja: egy erejé-

ben elbizakodott többség hallatlan viszszaélése a hatalommal.

Hiába hirdetik a tuloidalról, hogy egy elenyésző csekélység egy jelentéktelen minoritás a rendelkezésre álló parlament eszközökkel terrorizálni akarja az abszolút többséget, ezt a tisztelt kormánypárt mind csak a közvélemény megtévesztésére gondolta ki, annak a közvéleménynek a megtévesztésére, a mely ma is a kormány által rendezett választások hatása alatt áll.

A függetlenségi párt magatartását csak tudjuk helyeselni ezáltal is, mert azt vád nem illetheti. Ők Apponyi álláspontját helyeselték, az önálló vámtérület felállítására az időt hajlandók megadni: a kormány jelentse ki, hogy egy véleményen van a nemzeti párt vezérével. Ezt a felszólalást többször hallottuk a vita folyamán, a felénk Bánffy azonban, a ki nem bizik meg a saját szavaiban sem, mert fel, hogy mást mond, mint a mit gondol, erre nem volt hajlandó. Kitérő feleleteivel és bujkálásával egy törvényen kívüli állapotba kergette az országot, a melyből a kibontakozás most már az ország érdekében szükséges, nehogy ez a bizonytalanság még tovább tartson.

Ez birta rá a függetlenségi pártot arra, hogy a hálátlan vitát befejezzék, és a jelen állapotok törvényesítését sietessék. Ez volna a jelenlegi parla-

menti helyzet szignaturája, amely a keddi ülés folyamán mindinkább határozottabb alakot nyert. A jövő helyzetet már a teremben készítették elő, ahova a kis számban megjelent képviselők behúzódtak s a pártokon csapatokba verődve vitatták a legközelebbi jövőt.

Bármit hozzon is a jövő, van okunk hinni, hogy a kormány most már, a mikor ha későn is, de még is elég szerencsésen kieviczkélt a kátyuból, melybe magát és az országot sodorta, résen fog állani és közjogi, közgazdasági érdekeinket megvédelmezi Ausztriával való viszonyunk új rendezésével. Reméljük a legjobbat; reméljük, hogy a furfangján kívül egyéb szellemi tehetséggel alig rendelkező Bánffy ezáltal nem fogja visszaszívni a képviselőházban tett kijelentéseit és a mennyiben érdekeink megóvása mellett nem kötheti meg a kiegyezést, a követeléseikben vakmerő osztrákokkal, létesíteni fogja az önálló vámtérületet.

Mert hogy ezzel szemben a magyar nemzet érdekeinek rovására ne kössön szövetséget az osztrákokkal, arra remélhetőleg ügyelni fog nemcsak a függetlenségi párt, hanem a képviselőház mindegyik tagja, a ki csak szívén viseli hazánk sorsát és nemzetünk jövőjét.

Május elsején találkozunk!

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Az utolsó szerep.

— Irta: V. Gyula.

A vöröshajú, szép leány egyedül ült fent a színészpályában. Mindenesetre szokatlan dolog volt, hogy Erna udvarló nélkül üldögéljen egymagában és a földszintről a ficsurak ugyancsak törték magukat fel az emeletre, hogy bemehessenek a pályába, őt mulattatni, de bizony hiába igyekeztek.

— Ernán megint rajta van a bolond óra! mondogatta az egyik, a mint hosszu orral, haragosan jött ki a pályából.

— Ilyenkor legjobb őt békében hagyni, véleményezze a másik ur, akit a leány szintén majdnem kidobott.

— Hagyjának nekem békét, ma este nem akarok látni maguk közül senkit sem.

Az udvarlóhad erre az erélyes hangra elkarodott s a leány magára maradhatott. Legfeljebb a látesőtábor szegződött felé minduntalan, a kíváncsiak azt kutatván, hogy az Erna egyedülét után való vágyakozása nines-e összefüggésben valamelyes ismeretlen új udvarlóval, a kivel bizalmas kettesben akar egyedül ülni.

De nem volt senki a háttérben. A leány csakugyan egyedül ült. S még hozzá milyen komolyan és méltóságteljesen! Maskor kacérokodva viszonozta a legröpkébb férfi tekin-

tetet is, most pedig a lepedőbb látesővalomások sem hatottak meg.

Mintha a közönség nem is létezett volna reá, egyre csak a színpadot nezte, komoly, lelkiismeretes figyelemmel, hogy valahogy ennek a régi operettnek egy szavát, egy ütemét se mulasztja el.

Akárcsak valami új darak lett volna! Pedig boldogult Offenbach jó rézőta szerezhette ezt a bájos dolgot, melyen azonban az idő épen úgy nem tudott kifogni, mint az igazi inagyságokon és az igazi szerelmen.

Az Olympus vig istenei kedélyesen szóték fonták szerelmi eselszövényeiket a színpadon és a közönség epp oly hatalmas, vagy min a helyi ujság másnapi száma birta, felkorbácsolt tenger viharához hasonló, orkán-szerű tapssal üdvözölte Zeusz urat, a hőrihorgas komikust, a mint az a kis Amorkát fülöncsipe elővezette, a mikor Erna egyszerre csak érezte, hogy míg Amor szemelyesítője, a kis felénk másodszubrett, fatyolozott hangon énekl a belépő áriáját, azalatt az ő arezan kezdenek végig peregni a könynyek Gyöngöseségét szinte maga előtt is reszelve, szégyenkezve húzódtott hátra.

De hiába szégyenkezett! A hangulatok erőt vettek rajta és a léha, kikapós primadonna lelkében egyszerre csak ifjusága tavaszának tiszta üde színei és kedves friss illatai kezdtek feltámadozni, mint valami varázsütésre.

Ez a régi operette, melyben ő először

kapott szerepet. Amor kis dalát énekelve, épen olyan lázas trémával, mint ez a ma esti kis kezdő színésznő — eszébe juttatta tiszta ifjuságát s élete boldog szakának egész napsugaras, vidám képét.

S csodálatosképen ez a vidám kép olyan szomorúsággal tölti őt el! Nem jó nyár vége felé a tavaszra gondolni, mert az ősz jut az eszünkbe. S az ősz mindig szomorú, bármennyi poézis van is hervadó bajában.

Szép, üde tavaszának az emléke úgy járja át a szívet, ezt a kimúlt szerelmekkel és elfegetett, eltemetett emlékekkel tele levő szívet, mint ahogy végig leng nyári alkonyatokon a falusi temetőkön a régi virágok s a frissen kaszált széna illata.

A tavasznak az emléke, annak a tavasznak, mely még tele volt a tiszta érzések fakadó illatával s az ábrándos, becsületes, naiv szellem fényével.

Kopott kis vidéki társasággal vándorolt akkoriban városról városra; mindenhol addig maradtak, míg az igazgató megpumpott mindekit, akit csak meglehetett és tagjat adósok maradtak mindenkinek, aki hitelezeti nekik. Amint a jámbor hívőkől követelést adósok váltak, a trup felszedte a sátorfáját és ment tovább.

Mint piczinyke gyermek már elkezdte ezt a végoelkül való vándorlást. Az anyja színésznő volt s őt olyan gyöngéd szeretettel ápolta! Enni is adott neki néha és volt olyan nap is, mikor nem verte meg!

A status quo.

Debreczen jan. 6.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök a képviselőház keddi ülésén betérjesztette annak az átiratnak hiteles szövegét, a melyet a minisztertanács nevében az egy évi status quo fenntartása érdekében az osztrák kormányhoz intézett s azt a válasziratot, melyet erre Gaütschtól kapott. A két átirat a következő:

I.

Nagyméltóságú báró, miniszterelnök ur

A magyar kormány azon esetre, ha a jelenlegi gazdasági állapotnak Ausztriával szemben fenntartására vonatkozó törvényjavaslat a magyar országgyűlésen nem intézhetőnek elidejében, azt a rendeletet szándékozott kiadni melynek tervezetét a no 18-an 20.288/M. E. sz. a. kelt tiszteletteljes átiratomban elszerecsém nagyméltóságoddal közölni

Késztelennek tekinthető immár, hogy az említett törvényjavaslat folyó év végéig nem fog törvényerőre emelkedni, mindazonban a kérdés újabb megfontolása arra indította a magyar kormányt, hogy elejtse azt a szándékát mely szerint a fennálló gazdasági állapot fenntartása végett a tervezett kormányrendeletet becsatolta volna ki, mintuogy arra a meggyőződésre jutott, hogy a jelenlegi status quo. a nélkül, hogy annak fenntartása külön dekretáltatnék, rövid ideig, esetleg 1898 év végéig fenntartható és a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országoké is a magyar királyi kormány részéről állandó nyilatkozattal biztosítatott a status quo és a viszonyosság fenntartásáról.

Ezenk megfelelőleg van szerencsém a mai napon hozott minisztertanácsi határozat alapján a magyar kir. kormány nevében kijelenteni, hogy mindig, míg a törvényhozás a vám és bank ügynek, valamint ezekkel összefüggő némely kérdésnek ideiglenes szabályozásáról szóló, jelenleg alkotmányos tárgyalás alatt álló törvényjavaslat fölött nem határozott és fölfeve, hogy az alábbi törvényeknek és

határozatoknak megfelelő mai állapot és a viszonyosság ő felsége többi királyságában és országaiban változatlanul fentartatnak;

Az 1887. évi XXVIII. t.-cz 1. §-ának második bekezdésében foglalt határozatok; úgy szintén a magyar korona országai között az 1877. évi XX. t.-cz. alapján kötött, az 1887. évi XXIV. t.-czikket meghosszabbított, illetőleg az utóbbi, nemkülönben az 1890. évi XXIX. az 1892. évi XVIII. az 1892. évi XII. és az 1897. évi VIII. t.-czikkel módosított vám és kereskedelmi szövetségnek I-től bezárólag XXIII-ig terjedő cikkeiben foglalt határozatok további tényleges a l k a l m a z á s á t közigazgatási intézkedésekkel akadályozni nem fogja.

A magyar kir. kormány kijelenti továbbü hogy ugyancsak addig az ideig, míg a törvény hozás a fennebb megjelölt törvényjavaslat felett nem határoz s ugyancsak a fennebb megjelölt feltételezés mellett az osztrák-magyar bankot cse ekvőleg illető eredetileg 80 millió forintot tevő államadóság tárgyában az 1885. évi XXVII. törvényzikk alapján kötött egyezmény I. és II. cikkeiben foglalt határozatok tényleges alkalmazását akadályozni, ugyanez egyezmény III. cikkét pedig végrehajtani nem fogja.

Az osztrák magyar bank 1897. évi decz. végével lejártó szabadalmának ideiglenes ép-ségben maradása tárgyában az osztrák magyar bankkal a m. kir. pénzügyminiszter a m. kormány nevében a tervezetben a jelen jegyzőkönyvhöz % alatt csatolt egyezményt fogja megkötni, a mely egyezmény megkötése alkalmával a tervezetében % alatt szintén idezárt jökönyv fog a bank képviselőivel felvétetni.

A fentebbi kijelentések érvénye, nemkülönben az osztrák-magyar bankkal kötendő egyezmény érvénye 1898. decz. 31-én az esetben is lejárt, ha a jelenleg alkotmányos tárgyalás alatt álló fentebb megnevezett megnevezett tjavaslat felett a mondott napig a törvényhozás nem határoz.

Van szerencsém nagyméltóságodat hivatalos tisztelettel felkérni, méltóztassék eze-

ket a kijelentéseket a cs. kir. osztrák kormány nevében tudomásul venni és — engem ennek megtörténtéről értesíteni. Van szerencsém nagyméltóságodat ma is kérni, hogy a cs. kir. osztrák kormány idevonatkozó határozatáról legkésőbb f. hó 26-ig legalább távirati uton nekem hirt adni méltóztassék.

Fogadja nagyméltóságodk iváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1897. decz. 24. Báró Bánffy s. k. Nagyméltóságú

Frankenthurni dr. báró Fautsch PaI v. b. t. tanácsos és cs. kir. miniszterelnök urnak, a L'pötrend nagykeresztesének, az l. oszt. v. skorona renl és Ferencz József rend lovagjának

Bécs.

II.

Nagyméltóságú báró ur!

Nagyméltóságodnak ez évi decz. hó 24-én 20.788 m. k. sz. a. kelt nagybecsü átirata szerint mint immár késztelennek tekinthető, hogy a magyar országgyűlésnek benyújtott s a vám és bankügynek, valamint néhány ezzel összefüggő kérdésnek ideiglenes szabályozására vonatkozó törvényjavaslat a f. év végéig törvényerőre nem fog emelkedni.

Errevaló tekintettel és miután a m. kir. kormány újabb megfontolás után indítatva érzi magát a f. hó 18-án 20.288 M. E. sz. a. kelt nagybecsü átirattal velem közölt kormányrendelet kibocsátásának tervét elejtem. — Nagyméltóságod szives volt velem a m. kir. kormány nevében azt a nyilatkozatot közölni, amely a vám és kereskedelmi szerződés ügyeit, a vámbevételek hováfordítását és az osztrák-magyar bankhoz való viszonyt illetőleg a status quonak a magyar korona országaiában fenntartására vonatkozik.

Ezen nyilatkozatot a cs. kir. kormány tudomásul vette s annak nevében van szerencsém még a következőkkel hozzáadni:

Köztudomásu, hogy az eddigi megegyezések lejárta után teendő ideiglenes intézkedések kérdésében mindenkor az volt a kiindulási pont, hogy a két államterület mind-egyikében a jelenlegi állapot és viszonyosság

De csak egy pillanatig gondol gyűlölettel erre a mindig kifesített arczu, nagyszemü szöke asszonyra, az édes anyjára, aki oly kevéssé szerette őt, mintha csak a mostohája lett volna.

Miert gyűlölné? A szegény nyomorult anya nem is becézgetheti a gyermekét és nem tartatja sültön meg kalácson. A maga módja szerint szerette őt. Mikor haldoklott is, milyen reszkető fájdalommal szoritotta őt magához. A haján milyen sokáig ott érezte könnyes bucsucsókjai nyomát!

Mi lehetett volna egyéb, mint ami az anyja volt? Hová mehetett volna másfelé? Ott legább nem hagyták éhen halni. Mert a koldusokat és a nyomorultakat a közös nélkülözések tudate egybefűzi és azok a maguk módjuk szerint szeretik is egymást.

A fiatalság erős hullámai lassanként a legszögletesebb kölyökeányt is álfarmájak, kiciszolják, kigömbölyítik, mint a folyam sodró hullámai az éles, szögletes köveket, a melyeken átfolydogálnak.

A kis esetlen, elkényszeredett színészemetéből észrevetlenül egyszerre viruló szép hajadon lett, mint a hogy az első szép tavaszi reggel hatása alatt virág fejlék ki a keveset sejtető kis zöld bimbóból.

Először gyermekszerepeket játszott, majd beikerült a kórusba és a mint szépült, fejlett, kezdett kapni kis trikós szerepeket, a melyekben mindannyiszor való-ságos elragadtatással látta őt az igazgató. — Bájos gyermekem! Te benned van minden bizodalom! Csak mosolyogj, ne vess az urakra!

Es ő mosolygott, nevetett jókedvűen, tiszta fiatalságának semmi rosszat sem sejtő gondatlanságával, jókedvével.

A sok szeuny és piszok között milyen tisztá volt az ő lelke. Hogy megőrizte őt minden kísértés ellen első szerelmének taliz-

mánja. Annak az első szerelmnek, mely még nem is szerelem, csak szerelmi hangulat; nem nyári reggel, tele szinnel, illattal, feny-nyel és meleggel, csak tavaszreggeli szürkület, mikor még csak a kelő nap táján borulnak rózsaszínbe a felhők és a hegyek, mas-hol még szürke minden, mintha fátyollal lenne leborítva.

Azóta a fatyol rég fellebbent. Most már lat mindent! Ó minek is lát? Mennyivel szebb volt az a világ, melyről, csak ábrándozott! Akkor régen az első szerelem örökre eltűnt édes idejében.

Az első szerelem, az első csók! Az egyetlen csókja annak, a ki őt az életben legjobban szerette és a ki őt is talán leg-jobban szeretett. A mi szerelem azóta jött, az vagy hazugság, vagy érdek, vagy mámor volt. Az élet tüzének első, tiszta fellángolás-után következett a hamsláng, a mocsarak li-dérczfénye.

O, hogy többé vissza nem térhet, ennek az első szerelmnek a tiszta boldogsága!

S a mint a szép asszony lelkében erős intenzív fényben ebradezni kezd ez az emlék, szomoruan hátrahajtja a fejét a karosszék támlájára és egy darabig néz maga elé me-rően, mintha a lelke szinte félne még egyszer összeszedni élete ama egyetlen egy igazán boldog perczenek cserepekre hullt emléket.

Mostani léha, szilaj életének hullám-habjai mintha egy pillanatra megtorlod-nának előtte, és a habokon ott látna uszni egy elhervadt, founyadt rézsabimbót.

Mohóu kap a lelke ez után a hervadt virág után, kiemeli a szennyes vízből s két szép szeme bünbáró könnyével áztatja tisztára.

Ezt a darabot adták. Most is látja ma-gát, a mint majdnem földig érő selymhaja

sátora alatt szemérmesen próbálta fel a bő redőzetű görög inget, melynek oldal-hatásán át minden lépésével előtűnt rózsá szín trikóba bujtatott formás lábacskája.

Epp-n ilyen volt, mint ez: a kis színészőjé, a ki most lép ki, épen ugy elfogódva, éppen oly bátorlatlanul, mint ő akkor.

Lassankint nekibátorodik, a hangja tisz-tán esendül, mosolyogni is merészel, valakire mosolyog, a ki ott ül a földszinten, bizonyára kell ytt lennie valakijének, mint a hogy neki volt akkor és mintahogy az bátorította őt, szerelmes, epedő, tiszta tekintetével, ugy kell most is valakinek lenni a föld-szinten bátorítani ezt a kis kezdő leánykát.

Ő is megérezte, mikor csattant ki a hangja, és mikor tudott megszabadulni attól a fojtogató érzéstől, mely kinozta szinpadra kilé-pése első pillanatától.

Akkor, mikor megátta a harmadik sor-ban ott ülő az ártatlan arczu szép fiatal legénykét, a ki akkor már néhányszor haza-kísérgette a színházból és odahaza aztan együtt építették a légvárakat. Milyen komikn-sok lehettek ezek a duettek! Két fiatal szív, tele tüzzel, tele ifjusaggal, két fiatal szív, mely egymásért eg, egymásért dobog és melynek még sincs egymáshoz más mon-danivalója, mint egy pár üresen csen-gő rim.

Két gyermek, a ki még nem mer sze-retni, a ki nem tudja még hogy a legédesebb beszéd az, melyet ajak mond az ajaknak.

Ekkor tudták meg először, ezen az es-tén. Ekkor csókolták meg először egymást! S másnap geggelre, vagy harmadnapra bizo-nyára még ott égett a fiu ajakán ennek a csóknak az emléke, mikor jött érte a Halál és a szép, öde ajkakra reányomta a maga fagyos csókját.

Debrecen 1898

az 1898 év tartama alatt változatlanul fenn-tartandó, a míg a második állam területén is azonos eljárás követtetik.

Ehez meriten és tekintettel az összes eddigi tárgyalásokra, a cs. és kir. kormány az említett nyilatkozatban nyújtott biztosítást csakis azon értelemben foghatja fel, hogy a magyar korona országában a fentebb jelzett ügyek tekintetében jelenleg fennálló viszonyokban további intézkedésig változás tényleg nem fog beállni daczára új törvényes szabályozás vagy általános kormányrendelet, hiányának illetőleg hogy a m. kir. kormány a jelenlegi állapot zavartalan fentartását nemcsak közlázgatási rendelkezésekkel nem akadályozza, hanem ezen állapot minden megmáslását hathatósan meggátolandja.

Ezen felévésben a cs. k. kormány a birodalmi tanácsban képviselt királyságokban és országokban a status quo fentartására szükséges intézkedéseket idejekorán megteendő és e vegre legfelsőbb meghatalmazás kieszküzése után a nagyméltóságod előtt ismeretes császári rendelet ez évi decz. hó 31-én közzé fogja tenni.

Az osztrák-magyar bankkal követendő egyezmény és az ahhoz tartozó jegyzőkönyv tekintetében van szerencsém a cs. kir. pénzügyminiszter urhoz az évi deczember hó 24-én 9338 f. m. sz. a. intézetti átiratára hivatkozni.

Egyszersmind bátorodom nagyméltóságodat felkérni, hogy nekem a jelen átirat vételéről legkésőbb e hó 28-ig tévratilag hirt adni méltóztassék.

Fogadja nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.
Bécs, 1897 decz hó 26.

Gautsch, s. k.

Nagyméltóságú

Baró Bánffy Dezső

v. b. titkos tanácsos, kamarás és m. kir. miniszterelnök urnak stb.

Beterjesztem továbbá Bánffy annak az egyezménynek a szövegét is, melyben tudatta az osztrák-Magyar bankkal, hogy a sza-

badalom provizóriusan egy évre meghosszabbították.

Ez az egyezmény lényegileg ugyan olyan mint az osztrák kormány s a bank közt kötött egyezmény-melyet lapunk tegnapi számában közöltünk.

Ugyan kiért harezolnak.

Debreczen, jan. 6.

A függetlenségi párt az obstrukciónak hirdetett alapos és jogosult vitáját a kormány által két héttel újév előtt benyújtott provizórium javaslata ellen beszűntette.

Nincs az a vád, piszok, rágalom, amelylyel ezért a tisztán a Dák Ferencz által gazdasági önállóságunk esetleges megvédésére törvénybe iktatott és szentesített 68. §. érdekében erélyesen sikra szállott pártunkat ne illettek volna. Sőt egyik másik vidéki kormányparti lap ezért a függetlenségi párt országgyűlési képviselőt egy vezércikkben »buta, gonosz hazaárulók«-nak bélegezte (!)

No de hát ezt valahogy kiálljuk. Hiszen a világ teremtése óta a hatalom és az állam összes anyagi előnyeit maguknak lefoglalt, minden hatalom kegyeiért való hízelt, gésük és föltétlen engedelmségükből elősködő egyének mindig halálosan gyűlölték azon önzetlen s egyedű a nemzeteik érdekeit és jövőjét szem előtt tartott férfiakat kiktől a buso fazekait s befolyásukat feltették. Ezen sem a függetlenségi párt, sem a világ leglánglelkűbb szabadságapostolai nem bírnak és nem lesznek képesek soha sem változtatni.

Van azonban ennél egy sokkal szomorubb jelenség, melyet fájdalmasan esik konstatálnunk; az a rettentő közöny és fásultság, mely a nemzet összes rétegein erőt vett s amely egyedüli oka azon példátlan vakmerőség és magyartalan politikanak, melyet immáron a Bánffy kormány ez országban követni merészkedik.

lelkéből a külső világba és megdermeszté őt, mint rémséges vérfagyasztó látomány. Nem mer a sötét szögletekbe nézni, egy véres árnyékot sejt ott, mely fenyegetőleg emeli föl kezét.

Es Csábrághy bárónak, mikor az belép a páholyába, izgatottan kiáltja oda:

— Menjünk! Ma mulatni akarok! Vigan kell lennünk, mert különben megőrülök! Menjünk, menjünk! Czigányt, pezsgőt akarok!

Nemsokára együtt volt a szokott társaság, mely Erna udvarát képezte. És a leány ma esti komor hangulatát mintha maga is szegyelte volna, igyekezett mennél vigabb, mennél bohóbb lenni.

— Nem akarok busulni! — kiáltotta a cigánynak, mikor az szomorú nótát kezdett eljátszani.

Es mutatta is, mintha mulatna! Tancolt dalolt, a régi, mulató bohéme-leány volt, a kiért, nem esoda, hogy bolondul mindenki.

Csábrághy bárónak gyönyörben lángoltak a szemei. Ilyennek szorlette ő a kedvesét, így akarta látni mindig; ilyenkor volt ő szép, ellenállhatatlan, ilyenkor irigyelték érte legjobban.

Am egyszerre csak, mintha ketté vágták volna a leány kedvét. Lehanyatlott a pamfagra, eltakarta az arcát és zokogni kezdett kinosan, keservesen. Majd elmúlt és csönd lett körülötte.

Az urak mosolyogva néztek egymásra s a tekintetek, mintha azt mondták volna egymásnak:

— A kicsike be van csipve - S ilyenkor unalmas!

— Es néma, mint egy halott...

Csábrághy a cigánynhoz fordult s egy halotti indulót huzatott. Az urak kitérő tréfának találták ezt, közbe vettek Csábrághy és versenyt énekeltek vele az »Et cum Lazaro«-rémes és sötét melódiáját.

Hát ugyan kikért küzd, ha szabad kérdeznünk, az a harmincz év óta szakadatlanul üldözött, gyanúsított és megrágalmazott függetlenségi párt? Hát nem a kereskedők, a mezőgazdák, az iparosok jobb létének s általában nemzetünk szabadsága az gazdasági önállósága s államiságunk kivívása és biztosításáért? Hát azt hiszik a mivel sem törődő, a legmelyebb lethargiába sülyedt gnzdász, kereskedő, és iparos urak, hogy az az ötven-hatvan függetlenségi képviselő, kiknek a hatalom pénze és szuronyai daczára, sikerült mandatumhoz jutni: hogy ezen képviselők talán privat passzióból küzdenek a náluk hétszerte nagyobb kormányparti ellentáborral? hogy tan nek k gyönyörűségükre szolgál nap-nap után a kormány sajátjától a legundokabb megámadtatásokat és ragalmakat elszenvedni. Hát részesülnek-e ők valamelyes anyagi előny, vagy kitüntetésben azért, hogy 48 ban kivívott jogaink romjain az őrszemek hálátlan tisztét teljesítik és szakadatlanul harezolva, legalább azt a keveset, amink még megmaradt, nem engedik az udvar szolgáitól elharcosoltni.

Hiszen ezek a becsületes és többségünkben kevés anyagi vagyonnal rendelkező függetlenségi képviselők nemhogy anyagi előnyök vagy kitüntetés után kapkodnának, de ellenkezőleg, saját kevés anyagi jöletük egy nagy részét is feláldozzák saját családjaik érdekeit elhanyagolják és összes tudásukat meg idejüket és lelki nyugalmaikat kizárólag a háza, illetőleg összes polgártársaik jobb sorsának kivívásáért áldozzák!

S éppen, mert semmiféle anyagi jutalom és kitüntetésben nem részesülnek — pedig csak a kezüket kellene kinyújtani, csak akarniok kellene s Bánffyk és minden kormány zsiros hivatalokat, rendjeleket juttatna nekik, csakhogy — hallgassanak — s ők mégis egyre küzdenek, türnek piszkolódást és gyanúsítást s egész ekszisztenciájukat kockára teszik, hogy a polgártársak jogainak érvényűt szerezzenek, mégis tapasztainiok kell, hogy e polgárurak hazaszerte az ujjukat se mozdítják meg támogatásukra, még annyit sem tesznek meg,

A leány felütötte a fejét e hangokra, egy ideig némán nézte az énekeseket, aztán felvet két poharat és kissé tántorgó léptekkel odaállt Csábrághy elé.

— Tudod, mikor hallottam ezt utoljára? Mikor azt a fiut temették.

— Melyiket? — kérde Csépreghy nehéz fejjel.

A cigányok tovább huzták és az urak tovább énekeltek. Csábrághy kocintott a leánynyal és kiitták a poharaikat.

— Melyiket? — kérde ismét Csábrághy?

— Az első szeretőmet... Neked emlékezni kellene rá... szölt a leány elejtve a poharát.

Csörömpölve tört szét a szépen metszett kristály, az üvegdarabok szét pattantak és ittott ragyogtak a padlón.

Akkor felkiáltott egy ur:

— Nézzétek az az aranyszív ott a nyakába mintha kinyitott volna.

Mindnyájan arra fordultak s a leány kivágott ruháján a fehér kebel fölött csakugyan kinyitva látták a kék zománccos aranyszívet.

— Csak énekeljétek urak tovább, tovább... a misereket is és a de profundist! kiáltott a leány vadul és odarohant Csábrághyhoz s vadul megragadta a kezét:

— Kettőnknek énekeljétek, de soká... sokáig, utoljára halljuk ugyis...

Némelyek részegnek hittek, mások orvosokért szaladtak. Tíz percz alatt egy egész tudós társaság volt együtt, öreg és fiatal orvosok és tanárok.

Mindezek azonban nem segíthettek Csábrághyn és nem segíthettek kedvezően.

A színész nő eljátszotta az ő utolsó szerepét.

hogy legalább a velük egy elvet vallók ily óriási fontos és válságos időszakban, midőn egy feketesárga szolgálatban álló kormány egy föltétlenül neki engedelmes többséggel mindenképpen az önálló vánterületet és bankot az osztrákok javára ismét hosszú időkre konfiskálni akarja, még csak egy gyűlésre sem jönnek össze, hogy helyeslésük és bizalmuk kifejezésével erőt, bátorságot és erkölcsi elégtételt nyújtsanak azon önzetlenül fárado és küzdő függetlenségi képviselőknek, akik ezen polgártársaik, ezen éppen az osztrák érdekekben kötött kereskedelmi és vámszerződés szíjpoltyóitól akarják a gazdákat, kereskedőket és iparosokat fölzsabadítani!

Itt van többi közt Debreczen. Történetik fent akármű, fölládozhatják magukat, magukat, kibészélnétek a lelküket, szenvedhetnek naponta gyaousitást, gunyt és rágalmat a kormánypart és sájtója részéről Thaly Kálmán, Kiss Albert és a többi elvtársaik; volt-e, van-e csak egyetlen elismerő, helyesítő és buzdító szavuk az debreczeni függetlenségi polgártársaiuk részükre? Pedig hát talán csak vannak még elegendő iparosok, kereskedők, gazdák és másfoglalkozású polgárok a Kossuth L. városában, akik a függetlenségi párt zászlóját vallják a magukénak, de csak vallják szóval, de tenni semmit sem tesznek.

Akkor ne csodálkozzanak a jó polgártársak, ha az országgyűlési függetlenségi képviselők is ily szegénytelen nembánomság és sertő közöny hatása alatt elveszítik kedvüket, meglanyhulnak buzgalmuk és lelkesedésükben, és mindinkább arra a meggyőződésre jutnak: hogy ily e n nemzetért, ily e n polgárokért nem érdemes harcolni, szenvedni, tűrni!...

(=)

Debreczen a múlt hóban.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

Debreczen jan. 6.

Debreczen város közig. bizottsága tegnap d. u. tartotta az évben első rendes havi ülését gr. Dégenfeld József elnöklete alatt. — A gyűlés tudomásul vette Lengyel Imre, Kovács József, Sesztina Lajos, Jámbor Ferencz és Armós Balint közig. biz. tagokká választását s ezután áttért az albizottságok megalakítására. Ennek eredménye a következő:

A fegyelmi választmány tagjai:

Nemes Kálmán, Márk Endre, Szunyogh Sándor, Latinovics Mihály rendes, Csánky Viktor és Sesztina Lajos póttagok.

Az árvaszéki felebbezéseket tárgyaló küldöttség tagjai:

Mark Endre, Kovács József rendes, Lengyel I. póttag. A főispán által kinevezettek: Nemes Kálmán, Pálfi Gábor rendes, Kola J. póttag.

Az erdei kihágási II. fokú bíróság rendes tagjai:

Nemes Kálmán, Lengyel Imre, Kovács József, dr. Kola János: póttagjai: Sesztina Lajos, Márk Endre, Pálfi Gábor és Jámbor Ferencz.

A börtönvizsgáló bizottság tagjai:

Dr. Sárvary Gyula tisztifőorvoson kívül Nemes Kálmán, Lengyel Imre, Kovács József és Sesztina Lajos, kinevezve a főispán által.

Az utadó kivetés elleni fellebbezéseket bíráló küldöttség tagjai:

Szunyogh Sándor, Lengyel Imre, Nemes Kálmán és Abrahám László.

A kórházi bizottság tagjai:

Kovács József, Jámbor Ferencz, Sesztina Lajos, Pálffy Gábor, dr. Sárvary Gyula.

A gyámpénztartó vizsgáló küldöttség tagjainak megválasztottak.

Pálffy Gábor Kovács József és dr. Magoss György.

A múlt havi jelentések

bemutatása volt az ülés következő tárgya.

A polgármester havi jelentése szerint a rendőrség decemberben letartóztatott 153 egyént. A tolonczok száma 101 volt. Az elsőfokú iparhatóság önálló ipar gyakorolhatására 32 engedélyt adott ki. A katonaság létszáma volt 1045 közös hadseregbeli 226 lóval; 935 honvéd 170 lóval. A lakosság állami adó fejében összesen 37793 frtot fizetett be. Községi pótdadó címén 2833 frt. utadó fejében 2094 frt s egyéb illetékek és adók címén körülbelül 4000 frt folyt be.

A t. főorvos tett jelentést a népesedésről. Városunkban december havában 93 fiú és 117 leány, összesen 210 gyermek született élve.

Halva született 12 gyermek. Meghalt 73 fi. 74 nő. összesen 149 egyén. A kórházban decz. végén 195 beteget ápoltak.

A kir. pénzügyigazga ónak fölolvasott múlt havi jelentéséből adjuk a következő adatokat: Egyenes adóban befizetett 38132 frt 79 és fél kr. mely az 1899 decz. 40:49 fél 97 kr. befizetéssel szemben kevesebb 2416 frt 87 és fél krral; az 1896 decz. végével mutatózó 105473 frt 63 kr hátralék az 1896. évi december hó végén maradt 218978 frt 66 és fél kr. hátraléknál kevesebb 13305 frt és fél krral. Hadmentéségi díjban befizetett 321 frt 55 kr., az 1896. évi december havi befizetésnél kevesebb 7 frt 97 krral; az 1897. évi december hó végével mutatózó 6413 frt 11 kr. hátralék az 1896. évi december hó végével maradt 6249 frt 13 kr. hátraléknál 152 frt 98 krral több. — Bélyegjövődékben befolyt 21116 frt 62 kr., ami az 1896. évi december havi eredményénél 3998 frt 12 krral kedvezőbb. Jogilletékben befizetett 8910 frt 83 kr., az 1896. évi december havi bezzetésnél több 3970 frt 23 krral. Díjjövődékben befizetett 608 frt 90 kr., az 1896. évi december havi befizetésnél több 54 frt 71 krral. Dohányjövődékben befolyt a megyének fogyasztását is beleértve 62170 frt 66 kr. az 1896. évi december havi bevételénél több 9889 frt 10 krral. Határvám jövődékben befolyt az egész vámkörzet területén 6227 frt 38 kr., az 1896. évi december havi bevételénél kevesebb 225 frt 44 krral. — Fogyasztási és italdobban befizetett 37012 frt 92 kr., az 1896. évi december havi fizetésnél kevesebb 334 frt 76 krral. — Fizetési halasztás engedélyeztetett egy e-ben. — Időleges házadó menesség 92 esetben állapított meg.

A királyi tanfelügyelő bejelentette, hogy az országos tantói árvaház felügyelő bizottsága megalakult. A tanítói árvák betegség esé en ezután a kórházban és pedig külön helyiségben fognak gyógykezelteni. A miniszter külön árvaházi elemi iskola felállítását ez idő szerint mellőzi. Az árvaház növend keinek száma most 58 leány, 75 fiú, iparos pályán van 13 árva.

Egyéb ügyek.

Számos folyó ügy nyert ezek után elintéztést. Gerster Gyula kérelmét, hogy a sétatert elején csendőrlaktanyát építhessen. szótöbbséggel elutasították. Az 1896. évi jelentés összeállításával Komlóssy Arthur főjegyzőt, revidálásával pedig Lengyel Imrét, Nemes Kálmánt és Szunyogh Sándort bízták meg.

Ujdonságok.

* **Tanácsülés.** Ma délelőtt a városháza nagy tanácstermében S i m o n f f y Imre polgármester elnöklete alatt tanácsülés volt, a melynek tárgyait folyó ügyek képezték.

* **A Csokonai körből.** A Csokonai kör legközel-bbi felolvasó ülése f. hó 14-én pénteken lesz igen érdekes tárgy-orozattal. A mint értesülünk, ez alkalommal Dr. Tüdős Kálmán, a jeles orvos és a Csokonai kör egyik legszellemebb felolvasója fogja bemutietni „A hypnotizmus élettana” cz. tanulmányát, melynek kétszeres érdeket kölcsönöz a Trilby szenzációs drámája miatti aktualitás. Az érdekesítő felolvasásnak bizonyos nagy hallgató közönsége lesz. Ezenkívül felolvasásra kerül S. Szabó József „Vallás és szerelem” című történeti novellája s lesz zene-szám is. A meghívók a jövő het elején fognak szétküldetni.

* **Banket az új egyházmegye alakulása ö. öméré.** A debreczeni ag. evang. egyház tegnap délben fenyves bankettet rendezett a tiszavidéki ag. ev. egyházmegye első közgyűlésén beiktatott új elnökség tiszteletére. A fehér a-ztálnál a közgyűlés hivatalbeli tagjain és a helybeli ag. ev. egyház legtekintélyesebb hívein kívül megjelentek Kiss Áron püspök gr. Dégenfeld József főispán, Jekelfalusi tábornok, valamint sok más előkelőség valasfelekezeti különbség nélkül. Materny Lajos főesperes mondotta az első felkötő szót. Ő felségere a királyra és az uralkodó családra. Beacs László nyiregyházi polgármester az új főesperest és felügyelőt, Bartholomaeidesz János szintén az új elnök-éget Meskó László orsz. képviselő felügyelő Kiss Áron püspököt, Geduly Henrik gróf. Dégenfeld József főispánt és egyházkerületi főgondnokot, Mayerszky Bela a hadsereget és annak jelenlevő képviselőjét, Kiss Áron az ő 85 éves bátyját Bartholomaeidesz Jánost, Materny Lajos szintén ez', Toth Lajos (ny. debreczeni tanító) Kiss Áron, Rieszdorfer János a r. kath. atyafiakát és különösen a jelenlevő Cserhalmi József piarista igazgatót ellették. A Bika szálloda, melynek dísztermében folyt le a kedélyes bankett, — konyhájával osztatlan elismerést aratott. A vidám hangulat emelésehez kitünően hozzájárult a Magyarok zenéje.

* **Uj egyházkerületi tanácsbíró.** Lengyel Imrénnek az asó szabocs-hajduvidéki ev. ref. egyházmegye gondnokává történt megválasztása folytán egy egyházkerületi tanácsbírói állás üresedett meg, melyre a közgyűlés meg most kihirdette a szavazást, A szavazatok beadásának katarideje most járt le, a szavazó lapok felbontásának ideje felől csak később fognak határozni.

* **A mi balunk.** Három hét múlva ropogós magyar csardástól lesz hangos a Bika díszterme, a legmagyarabb debreczeni mulatság költözik be oda, most már remélhetőleg állandó lakásra. A f ü g g e t l e n s é g i k ö r b a l j a ez, a mely a Koronából az idei esztendővel áthurezoikodik a Bikába, hogy ezzel is megmutassa, hogy a rendezőség vendégek kényelmével és mulatságával minden tekintetben számolni tud. De nem is hisszük, hogy versenyezessen ezután csak egy mulatság is a mi partunk báljával, a melynek legékessége magukon a tanzoló piros-pozsgás leányokon kívül a körmagyar és a csardás, a melyet a deli parok lejtének. Alig van ma már hely az országban egy-két tanziskolán kívül, a hol ismerk ezt a remek magyar tanzót s a mi balunk ősidők óta hagyományként fentartja azt. Az idei bál, mint már jelezük, e hó 26-ikán lesz s a rendezőség immár a meghívókat is kibocsátotta, amelynek szövege a következő:

Meghívó a debreczeni függetlenségi kör által 1898 évi január hó 22-én, szombáton az Arany Bika dísztermében rendezendő zártkörű tanzvialgmra. Belépti jegy a tanzterembe személyenként 2 korona. Páholy jegy egy család részére külön 2 korona, (kik azonban személyi jeggyel bírnak, páholy jegyet váltani nem kötelesek.) Jegyek előre válthatók a függetlenségi kör helyiségébe. Felülfizetések hírtáplag nyugtáztatnak. Kezdeté 8 órakor.

őzői ételek és italokról gondoskodva lesz. A rendező bizottság tagjai: Nagy János b. b. elnök. Otrókosi Végh János b. b. alelnök. Tassy Miklós, b. b. jegyző. Kiss András b. b. Kató László b. b. ellenőr. Bányai Péter, Bagogh Péter, Dr. Benedek János, Csórián József, Demjén Lajos, Dávid Mihály, Id. Erdélyi Ferencz, Ifj. Erdélyi Ferencz, Ifj. Fazekas István, Fekete Antal, Id. Gombos Ferencz, Ifj. Gombos Ferencz, Györfi István, Horváth József, Herczegh János, Horkai Lajos, Hadhazi Balint, dr. Kocsár Gábor, Kertész István, Kertész János, Kertész Mihály, Kovács József, Kocsák István, Kerékgyártó József, Kovács László, Kertész István, Kertész László, Kertész Imre, Kiss Balint, Lada István, Mike János, Nagy Balint, L. Nagy Balint, Nagy Imre, Nagy Ferencz, Nagy Sándor, Ori Mihály, Okrós Sándor, Ormós József, Pető Ferencz, Salánki Ferencz, Seress István, Szőke J., Szabó István, Szankó Mihály, Tóth Gergely, Uri István, Zong János, Zöld János, Ifj. Zöld János, V. Nagy Gusztáv táncrendezők.

* **A nagy szabadság.** Nem a katonákról lesz szó e sorokban, hanem arról a másokról, a melyről a múlt vasárnapon egyik ev. ref. templomban hallottunk szép egyházi beszédet, amely felszabadította a lelkiismereteket, de felszabadította a lelkiismereteket is s így ez az utóbbi rém immár minálunk is feljutott fejt veszéles mértékben. Ugyanis megdöbbentéssel értsük arról, hogy az elmúlt évben 35 olyan új házaspár akadt a helyb. ev. ref. egyház kebelében, a kik az anyakönyvvizelő előtt kimondott „igen” után nem érezték szükségét az egyház áldásának.

* **Álarczos bál.** A jogász és tisztviselői kör álarczos táncestély rendező bizottságtól vett értesítés alapján tudjuk lapunk olvasóival, hogy az említett táncestélyen az álarcz és dominó használata nem kötelező ugyan sőt az álarczos bűlgények is jelmez vagy rendez estélyi ruhát ötenek, kívánatos azonban hogy mentől számosabban igyekezzenek a táncestély álarczos jellegét megadni. Kiváló alkalmuk lesz ez estén a hölgyeknek arra, hogy az ismeretlenség ködébe burkolva minden előzetes bemutatás nélkül megszólíthassák a férfiakat s kedvük szerint boszanthassák. Különösen városunk nagyszámu bájos menyasszonyainak nyílik ez által lehetőség leánykori udvarioktól érdemük szerinti búcsút venni. Az incognitó megőrzése teljes mértékben lehető lesz, amennyiben a dominót a női öltözékben fogják a hölgyek 11 órakor az adott helyre letenni. A terembe lépésnél az incognitó a közönség ügyességére és találmányára van bízva. Legcélszerűbb e tekintetben ha az egyforma természetű és alku hölgyek jönnek fel a gardémok pedig szintén együtt valamivel később. Szóval a rendező biz. kiváló gondot fordít arra, hogy a meghívón is kitüntetett szigorúan zártkörű jelleg a leghatározottabban megvalósuljen.

* **A sikos ut áldozata.** Noha a rendőrség megtett minden intézkedést arra, hogy a haz tulajdonosok lakásuk előtt a sikos utat járhatóvá tegyék, Tóth Sándor helybeli lakos ennek dacára ma elesett, még pedig oly szerencsétlenül, hogy egyik lába kifeszamodott. Beszállították a kórházba.

* **Tornászok figyelmébe.** Vettük a következő meghívót: A Debreczeni Tornaegylet f. évi január hó 10-én 5 órakor péterfia, helyiségének I emeleti tanácstermében (advár épület) — választmányi ülést tart, melyre a választmány tagjait ez uton is meghívja az enökség. Targysor: 1. Folyó ügyek, 2. Vívás, 3. Sorsjegyek, 4. Hazi mulatság, 5. Új tagok, 6. Indítványok. A d e c z e m b e r i közgyűlésen megválasztott új tisztségviselőks választmányi tagok a választást mind elfogadják ami alapos kilátást nyújt a testgyakorlás ügyének eddig el nem ért mérvben való terjedésére. Ennek elérésére a választmány felhívást intéz a főiskola felsőbb tanszakainak s a gazdasági tanintézet hallgatóihoz, hogy az egyletbe lépjenek be.

* **Újévi csillaghullás** Szép újévi ajándék. Ilyenben szép számmal részesültek a mi házi-azredünk vitézei. Ezek közül hadnagyokká neveztettek ki: Berger József, Ziner Lajos, Bé-

kés Sándor, Hoffer Ervin, Bibó Bige György, Novotny Albert, Peller Albert, Arvay Béla tartalékos hadapród tiszthelyettesek és Albert Ferencz, Lövinger Hermann altisztek tartalékos hadapród tiszthelyettesek: Szőke (Spitz) Adolf, Tuschmirer Rudolf, Blau Mór, Lindendorf Jenő, Csanádi Albert, Görömbei István tartalékos hadapródok. — Tartalékos hadapródok: Méhes Géza, Réhy-Zsigmond áthelyezve a Mollináriaktól, Dobschorb Ferdinánk, Hetsi Sándor egyéves önkéntesek. — Sok hódírást kívánunk nekik békében úgy mint háboruban.

* **Értesítés a népkonyháról.** A jótékony nőegylet népkonyhája f. hó 10-én azaz hétfőn dében 12 órakor nyílik meg a város által e célra átengedett és kellően átalakított csapó utcai Kovács-kaszárnyában. A nagy nyomorban levő szegények ingyen, a kevésbé nyomorító viszonyok között levők 10 krért kapnak naponként táplálót, izes ételt. A nőegylet az ebédnél tagjai által a legzigorubb felügyeletet fogja gyakorolni minden irányban. Azok, akiknek tudomásuk van olyanokról, akik a népkonyhára igényt tartanak, az első ebédre e hó 9-éig, azaz vasárnapig okvetlenül jelentsek be a Péterfián Veresné Szathmáry Teréznel, Csapó utcán gróf Kornis Zsigmondnál, a kismester utcán Jablonczay Kálmánnál és dr. Balkányi Miklósnál, a kertutczán Varga Dalny Teréznel és Brunner Edénél, a kisvárad-utczai Béressy-Samuelnél. A népkonyha kezelése házilag történik. A nőegyleti elnökség.

* **Lopás a vasuton.** Késébe esik az ember, ha rá gondol, hogy a társadalom enyves kezű elemeink üzelmé nap-nap után nagyobb mérvet ölt s hogy ez ellen sok esetben a legnagyobb elővigyázat sem méltó fegyver. Tegnap éjjel városunk egyik ismert alakjai F r e u n d Jenő ügyvédet szemelte ki a sors áldozatul a tolvajok üzemének, Budapestre utazott s midőn tul volt P. Ladányon, mely álnomba merült, hogy keserű valóra ebredjen. Budapestre érkezve ugyanis nagy meglepetéssel vette észre, hogy pénzes tárczája, melyben 95 ft készpénz összeg volt, zsebéből eltűnt. Rögön jelentést tett az ottani rendőrségnél, mely nyomban megindította a vizsgálatot a tettes kiderítése iránt.

* **A püspök pártfogoltja.** Hessensteini grófné Turterebesről szolgálatképtelen szakacsnökjét s K i a s Áron püspök pártfogásába ajánlotta, hogy valamely a rendelkezésére álló alaptól segélyt juttasson. Mivel a p ü s p ö k n e k s e m m i olyan alap, a mely e célra felhasználható volna, nem áll rendelkezésére ismert jó nevetől indítva mégis felkarolta a szenvedő ügyét es Simonffy Imre polgármesternek ajánlotta jóakaratu figyelmébe, a ki aztán a mai tanácsülésen sürgős szükségletei fedezésére 10 ft segélyt megszavazását eszközölte ki, s egyuttal utánnanézet, hogy a szegény asszony valamely olyan kenyérkeresethez juthasson, melynek betegsége dacára is meg tudjon felelni.

* **Értesítés.** A debreczeni iz. hitközség előjárósága ezuton értesíti a hitközségi tagokat, hogy az adókövető bizottság az 1898. évi adókövetés, illetve adó revízió (egyeseknél leszállítás, másoknál felemelés) munkálatát befejezte, a betűrendes adóajlajstrom a jegyzői irodában (N. Varad u. 2204) f. hó 14-é ig b e z á r ó l a g közszemlére kitétetett, hol az mindennap d. e. 10—12 óráig meatekinthető és esetleges felszólamlások ugyanott beadhatók. Későbbi felszólamlások figyelembe nem vétetnek. Debreczen, 1898. január 6-n. Az előjáróság

* **Gondatlan fuvaros.** Hevesi János fuvaros négy lovat fogott kocijá elé, kettőt pedig a saroglya után kötött es ekképp gyorsan vágatott lova a Kossu h utczán, szerencsétlenségére azonban midőn egy saroknál befordult a másik utczába, a saroglya után kötött lovak egyikke az arra menő C-szar Ferenczet fellökte oly erővel, hogy az 21 nap alát gyógyítható súlyos testi sértést szenvedett. Csizsárt ápolás alá vették, a gondatlan fuvaros ellen pedig megindították a vizsgálatot, ki tetével egyszersmid a hajtási szabá-

lynk ellen is vétett, mely világosan rendeli, hogy a saroglya után lovakat kötni nem szabad.

* **A csendőrség beosztása.** A budapesti 3 ker. csendőrparancsnokság, melyhez a debreczeni szárny is tartozik, összeállította az 1898 évre szóló beosztását. — A debreczeni szárny parancsnoka G ö t t m a n Bódog százados s a szárny három szakaszból áll, A szakaszok Debreczenben, Szolnokon és Kisujszálláson átomasoznak. A debreczeni szakasz parancsnoka B o r h y Sándor főhadnagy. A debreczeni szakasz áll 11, a szolnoki 10, a kisujszállási 11 órsból, összesen 32 órsból 195 csendőrrel. A III kerületben összesen 32 tisztt és 1208 csendőr van. Egy csendőre átlag a kerületben 3872 □ km. és 2548 lakos jut. E számba azonban a sz. kir. városok és Budapest főváros lakossága is be van számítva.

* **Uj szabadalmak.** A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmi leírásokat küldte be a kereskedelmi és iparkamarához: Elektromos hegyi vaspálya. Készülék táviró gépekben használt papír csíkok yukasztására. Ujtás szódavizes palackokon. Htközésmentes kettős vasuti sín. Acetylengázlángzó. Főző ballon meltartyval kézzel és lübbal hajtható kossi. Eljárás üvegmaznak és keramiai öntvényeknek hideg uon való e állítására. Önműködő jegyelárusító es lebelyző készülék peronjegyek, menetjegyek vagy hasonlók számára, Konzerváló szer pneumatikus abroncsokhoz. Lángszabalyzó hővelty Mamhester es hasonló rendszerű acetylén lángzók számára. Autografikus levonatok előállítása zsirmentés tentával. Eljárás es berendezések jeggyártására. Ujtások az elekszojtyikus metahirgiában. Ujtások villamos gyorspostakoa. Dohány szálító készülék szivarka pepekhez. Ujtások desztillálásra es rektifikálásra szolgáló készüléken. Eljárás lószórutanztat készítésére. Önműködő ciszológép üveg edények számára. Automatikus es kézzel működtetett készülék tárgyak vagy személyek Röntgen kepeinek előállítására. Lángzó acetylengázhoz. Üvegfüvőgép. Automatikus tüzelő épületek es tengeri hajók számára. Eljárás es készülék felek öntésére. Önműködő gáz es folyadék elárusító. Nagy forgássebességű dynamo gép. Ujtások ivámpakon Időmérő telefon kus beszélgetésekhez. Ujtások a szakasos áramvezetékű elosztó kommunikatortjait működtető elektró mágnesek fölfüggetési es szerelési módján. — Eljárás es készülék borok gyors eszerzésére. Automatikus acetylén fejlesztő. Ujtások érmekek es hasonlók öntési eljárásánál valamint a hozzá való öntvényeken es készülékeken. Mind azok akik a találmányok iránt érdeklődnek a szabadalmak rajzait es leírását hivatalos helyiségében megetkinthesik.

Szinház.

Rang és mód.

Minden tekintetben magas színvonalon álló kitűnő előadásban volt alkalmunk gyönyörködni tegnap a debreczeni szinházban.

S z i g e t i József tanuságos arany igazságokat rejtő kitűnő szinműve a «Rang és Mód» részesült abban a ritka szerencsében, hogy minden tekintetben egybevágó, minden jelenetben gondos előadásban került színre.

S z a t h m á r y Árpád művésze újabb babérokat aratott. Valódi, jóízű, nemeskeblű falusi nagybácsit mutatott be akinek magyaros alakja, egyszerű megjelenése, jóízű humora a törhellen becsületességével oly jól esett látni a felcseperedett méltóságos ur s a méltóságos asszony szalonjának czifranymoruságos légkörében. A rokonaihoz szeretettel közeledő a megsértett, a haragvó, az engesztelődő es végül mogbocsátó nagybácsit oly elethűen mutatta be, hogy szinte tévedéskejtő a nező, hogy szinlelőadás e-ez, vagy a valóság.

A kitűnő művészt két hozzá méltó alak környezte. F. C s i g a h á z y Ete! es S z a b ó Irma. Amaz az egyszerű, jószágos falusi asszony, emez pedig a méltóságos Bannai Gábor, egyszerű, ártatlan kedélyű

leányát személyeztette páratlan kedvességgel és megragadó élethűséggel.

Komjáthy né, Bartha, Sziklai és Vidor szintén minden tekintetben hozzájárultak ahhoz a nagy sikerhez, a mit a színtársulat a tegnapi előadással elért.

Az előadást szép közönség hallgatta végig, a mely teljesen mezelegedve hagyta el a színházat.

— L. —

Nők világa.

Modern gyermek-kereskedés. Ismeretes, hogy a leányokkal való kereskedés még mindig sötét folija modern művelődési viszonyainknak. Most Paulucci de Calboli, a párisi olasz nagykövetség tagja, a „Revue de Revue”-ben egy másik, még borzasztóbb árnyékoldatról rantja leplet: az olasz gyermek-kereskedésről. Zsenge ifjúsorukban viszik már a szerencsétlen olasz gyermeket Franciaországba, a hol rabszolgaéletet élnek, a míg egészen tönkremennek. Evről-évre lelkiismeretlen spekulánsok egész sereg gyermeket vásárolnak össze, a kik aztán a francia gyárakban, főképen az üvegyárakban alkalmaznak. A berak, az természetesen a „vívó” zsebébe vándorol. Főképen a déli szegény tartományok, Caserta, Basilica szolgáltatják a rabszolga kereskedőknek az emberanyagot. Tíz-tizenegyes fiukat vásárolnak össze száz frankjával mindegyiket. Szabályszerű szerződést kötnek a szülőkkel, pap meg notarius jelenlétében. Aztán az „arut” vasútra vagy hajóra rakják s Franciaországba szállítják. A számalomraméto kicsinyeknek aztán az üvegyárakban kell dolgozniuk 15—20 forint hávi bért; napokint 10 órát dolgoznak nyolcvan fokos melegben! A rabszolgatartó persze keresményüket magának tartja s csak egy hatót ad ki napokint a fentartásukra. Dohos, piszkot barlangokban laknak 20—30 egy rakáson. Ágy nincsen sehol; egy rakás szalmán fekdütek, mint a barmok. Ha hideg van; négyen-ötten összebujnak és úgy védekeznek a megfagyás ellen. E mellett a gazdájuk jól érzi magát, minthogy a sok gyermek összeget tesz ki minden gyermeknél, a vetelár, mely mint mondtuk rendszeren száz frank és az utazási költség, mely 80 frankra rug. A statisztika bizonyítja, hogy Franciaországba vándorol olasz fiukból csak 20 százalék látja viszont a hazáját, 30 százalék állandóan letelepedik Franciaországban, a maradék, tehát a fele — elpusztul. Ez a statisztika 1867-ből van, a mikor még nem alkalmazták a gyermekeket az üvegyárakban. Ujabb leányokat is kezdenek exportálni Olaszországból, hogy milyen cselokra, azt felesleges megmondani. Itt hathatósan csak az állam segíthet és szomorú, mint egy genuai lap írja, hogy ilyen állapotok mellett, az olasz államferfiak Afrikában a negereket akarják civilizálni és járomból felszabadítani.

Századvegi anya

— Nezd csak, Pali, ehol bicikliz a mama.

— Látd, Gyuri, most értem, hogy miért nincs a manának ideje, hogy a nadrággombunkat fölvarrja.

Helyén van a nyelve,

A férj: Kedvesem, mit jelentsen ez? te sírsz?

A feleség: Cseppet sem szeretsz.

A férj: Mi jogosít fel erre a gyanura?

A feleség: Annyi pénzéd sincs számonra. Hogy megvedd azt a gyöngy ékszert, melyet annyira kértem.

A férj: Hisz tudod kedvesem, hogy a gyöngy könyvet jelent!

A feleség: Ó igen, de csak akkor a mielőtt nem kapjuk meg!

Hogyan gombolkozunk? Mindenre akad ma napszáz tudós s így ne leppen meg bennünket, hogy egy nagyszakállu német professzor tanulmányt írt a gombolkozóról. Megfigyelte azt a különös, de igaz dolgot, hogy a férfiak ruhája a gombok jobbra vannak, a kabát balfelé kell tehát a jobb felére áthoznunk, míg a nőknél ez ép ellenkezőleg

van. Attól az időtől kezdve, amióta gombok jöttek divatba, tehát már 1300-tól kezdve, a képek, szobrok, divatfestmények mind azt bizonyítják. Elődeink, amikor a felsőruhát középen csatolták össze, tetszés szerint választhatták a jobb vagy balkarjukat. Később a ruhát oldalt, a vállon csatolták össze és pedig a jobb vállon s csak a balkezéssel végezheték ezt. A ruhát balról jobbra kellett magukra teríteniük. Annak oka, hogy a ruha nyílása a jobboldalon volt, ennek magyarázata abban keresendő, hogy a kardot forgató jobb kéznek szabadon kellett mozognia. A nőknél ellenkezőleg balfelől volt a ruha nyílása, mert a nők rendszeren a balkezükben hordták mindent. Érdekesen bizonyítják ezt a régi szent képek, amelyeken a kis Jézus mindig a Madonna balkarján ül. A ruháknak a jobb kézzel való begomolása azon az egyszerű okon alapszik, hogy a jobb kéz az erősebb. Az ember jobb oldali részei általában erősebbek, kifejtettebbek a baloldaliaknál. Összefüggésben van ezzel a tényvel az agy is; bebizonyodott dolog ugyanis, hogy a jobboldali testrészek mozgásának az agy baloldali részében van a mozgató gócpontja. Az agy baloldali része sokkal jobban ki van fejlődve, mint a jobboldali. A nők szívük felől érzékenyebbek, mint a férfiak s ezért balkezüket használják inkább testük megvédésénél. Mindezek a megfigyelések alkalmasak arra, hogy megvilágítsák azt a régesrég tapasztalatot, hogy a férfiak balról jobbra, a nők pedig jobbról balra gombolják öltönyüket.

A pudding. Angolország régi idők óta rokonszenved a puncsesal ez a pumpuddinggal, de ez a rokonszenv meg talán sohasem vetett olyan hullámokat, mint az idén Valóságos plumpudding-mánia tört ki az utolsó hetekben az angol polgárok között. Körülbelül egy millióra tehető ama puddingok száma, amelyeket a büszke Anglia karácsony heteiben elfogyaszt. Ezen felül merhetetlen mennyiségben exportálják a puddingot Nemzetországba, Franciaországba és Oroszországba. Az ilyen exportált puddingot természetesen újra meg kell főzni, mielőtt az asztalra adnák, de a jó német gazdasszonyok akik többet értenek a regényírásához, mint a honyha titkaihoz, menyei ártatlanságukban nem egyszer nyersen adják asztalra a puddingát, s a kiskoru germánok savanyu arccsal, de fenkölt talál fogyasztják el a különös karácsonyi eseményt.

Indiskrét adóhivatal. Az adóhivatalok eddig se voltak kiméletesek és kikutatták a szegény adóalpoknak minden privát viszonyát — de megis csak a férfiakra szorítottak. Ők tőlük számon kérték az életmódjukat, de nem az asszonyaiktól. Ezentul másként lesz. Egy hannoveri város adta meg a nem követendő példát, behatva a feleség legintimabb titkaiba: a tolette titkai közé. Egy jámbor adófizető ugyanis fölbebezzett a raktrótt adó ellen s amikor az ügyét tárgyalták, az adóhivatal urak a következő kérdést intézték hozzá:

— Miből fizeti ön a felesége ruháit?

És amikor a férj nagy szemeket meresztett, folytatták így:

— Ön adóleengedést kíván, amde a felesége igen választékos és drága toletteket visel. Ki fizeti azokat?

A férj körülnézett, hogy mit vágjon az adóhivatali urak fejébe.

— Ez szemtelenség!

— Nono... a kérdés és a feltevés közelekvő Mert ha nem más, hanem ön fizeti, akkor micsoda alapon mer ön adóleengedést kérni. Tolette van pénzünk, adóra nincs... Nos maga vagy más?

Nem hisszük, hogy a hannoveri eset iskolát csináljon...

A szakácskönyv.

Egy fiatal asszony, kereskedő felesége, a honyhában alott és éppen az ebéd főzésével bajlódott. Ekkor kopogtatás hallatszik s belép a konyhába egy jól fésült fiatal ur.

— Nagyságos asszony, nincs véletlenül szüksége szakácskönyvre?

Oh igen, az asszonynak nagyon is szüksége van ilyen hasznos könyvre, de nem akarja önhatalmulag megvenni. Hanem tán fölkeresné, az ügynök az ő férjét az irodájában?

A jól fésült elmegy és fölkeresi a férjét.

— Ő nagyságától jövök, szól. Szakácskönyvet kintalltam neki megvételre, de ő nagysága ide küldött, hogy kikerjem az ön beleegyezését; Nekem azonban a legközelebb induló vonattal utaznom kell, nem lesz időm visszatérni ő nagyságához, azért önt bátorodom megkerdezni: vesz-e szakácskönyvet?

A férj latolgatta a dolgot egy darabig, aztán meg vette a szakácskönyvet. Az ügynök nagyot bokol és távozik — s egyenesen a hölgyhöz megy vissza.

— Éppen most jövök a nagyságos urtól, a ki üdvözlét küldi, csak tessék meg venni a könyvet.

— No ez szép dolog. Itt van 3 forint és 50 krajczár kérem a könyvet.

A jól fésült ismét mélyen hajlong, átadja a konyhai tudomány lexikonját és elpárolog. Felóra mulva hazajön a férj ebédre.

— Találd el mit hozok neked, édes asszonykám? — mondja.

— Ejnye, igazán gondoltál rám? Ez kedves volt tőled. No mit hoztal?

— Megvettem neked azt a szakácskönyvet, a melyet szeretted volna.

— Ah, hisz' azt megvettem én magam is! Az ügynök azt mondta... s következik a kimagyarázás.

— Péter, így kiált a kereskedő, szálladj a... szállóba, s kérd meg azt a könyvügynőt a ki délelőtt itt járt, hogy jöjjön át egy pillanatra.

— Péter elviharzik, s a hotelben megtalálja a jól fésültet:

— Tisztelt a prynczipálisom, és kéreti tess-n át jönni hozzá.

— Nem K. kereskedő a maga prynczipalisa?

— Az biz'a.

— Ej, ez kellemetlen, öt percz mulva el kell utaznom. De tudom, mit akar K. ur, azt a szakácskönyvet akarja megvenni, a melyikről délelőtt említést tettem neki. Ha van magánál 3 forint 50 krajczár, mindjárt el is viheti a könyvet.

Hogyne, Péter szívesen előlegez a főnöknek negydfél forintot. Erre a jól fésült elutazik, Péter pedig háza megy és atnyujt a kereskedőnek egy — harmadik s z a k a c s k ö n y v e t.

CSARNOK.

Egy napi igazmondás.

— Bartley H. elbeszélése. —

— Angolból. —

Ralph érezte, hogy engedni kell, ha fel, indult bátyját és nénjét ki akarja engesztelni, de másrészt eszébe jutott, hogy csak igaza szabad mondania, de büszkesége sem engedte meg, hogy szavait gyermekmódra visszavegye s így tagadólag razta fejét.

— Nem vochatom, nem akarom visszavonni szavaimat, szölt végre. A mit mondtam, megmondtam.

Mr. John e legkevésbé sem udvarias feleletre néhány perczig szótlanul vesztegelt, de csak pár pillanatig, mert a következő perczben a hallgatást a hullámzó szenvedély kitérései váltották fel.

— Fiu, kiáltott fel reszkető hangon, »makk-ságodat meg fogod banni. Egy engesztelő szóval ismét a régi helyet foglaltad volna el szivemben, de így magad törted szét a pálcát fejed fölött. Pusztulj hát a házamból, többé soha se merészed átlépni küszöböm... Pusztulj, haláltan...»

— De bácsi, gondolja meg...

„Még ma megsemmisitem végrendeletet, s mindenemet a kórházaknak hagyom! A mi pedig h a l á l o m a t illeti, a te bosszúságodra azért is sokáig fogok élni; nem, a szél azért se fog érní. De hogy többé ilyen bosszúságot ne okozhassál, takarodjál házamból, hogy sohase lássalak többé!

— John. John, könyörgött Miss Arabella, kinek jósága e pillanatban teljes erővel érvényre jutott, az Istenért, mit gondolsz? megboldogult szegény bátyánk fiát.

— Ki a házamból, pusztulj! ordított Mr. John.

„De engedd meg legalább azt, hogy reggelizhessek,“ szölt Miss.

„Legyen nyugodt, kedves néni,“ szölt mosolyogva Ralph, „ha nem reggelizhetek is, annál nagyobb étvágygyal fogok visszatérni délre.“

„Mit? reggelizni, ebédelni? kiáltott fel a bácsi. Teheted, ahol akarod, de az én házamban soha! Asztalnál többé egy harapást sem teszesz, ha éhen halsz is!“

„Ugy hát Isten önnel, kedves bácsi!... Isten önnel is, kedves, drága nénikém!! kiáltott fel szenvedélyesen Ralph, mint egy hős, aki egy tragikus jelenet után a színpadról kilép, „hála Istennek! képes vagyok már a magam lábán is járni és a magam tányérjából is enni. Mivel azonban hiszem, hogy érett megfontolás után vissza fognak hivatni, legyen bennem csak ideiglenes!“

Igy szólván, az ajtó felé indult, akaratlan lassítva léptet, hogy nagybátyjának lehessen ideje visszazsolitásra, de hiába.

— Milyen rosszlelkű, halálan teremtés sóhajtott fel Mr. John, — midőn az ajtó becsukódott, de vajjon mi baja történt, hogy oly kíméletlen magaviseletet tanusított ma velünk szemben? —

— Nem vagyok képes elképzelni, viszonza Mr. John nővére a ki szívből sajnálta öcsését. Aligh volt eszénél szegény fia. Hiszen halottad, hogy fejfájásról panaszkodott, hátha agyvelőgyuladásról esett.

— Gondolod? — kérde megütközve a bátya, kinek haragja már már mulófélben volt.

„Nem hogy gondolom, meg is vagyok róla győződve,“ sopánkodott Miss Arabella, könynyeket hullatva. „S vajjon lehet-e csodal kozni azon, ha neszét vesztette? folytatá tovább egyre hevesebben, „nem gyerekjáték ám egész napon át a boltban kezelvel a röffel mozgolódni, este pedig ráadásul fel éjszakát az üzleti könyvek mellett tölteni és folytonosan számolgatni. Az ily foglalkozás a legerősebb agyat is megzavarja. De mindez a te kívánságod folytán történt így. A szegény fiúnak mindenkép csak kereskedőnek kellett lenni, most lád, mire jutott!“

„Ah, a fiu épp oly kevéssé nem bolond, mint mi!“ kiáltott fel Mr. John, aki ijentségei ből már felocsudott. Amit mondott, okosan mondta, de az a sértő, hogy meg merete mondani s ezért nem szabad neki többé átlépni azám küszöbét.“

„Majd meglátjuk,“ mondta Arabella. Fejemet merem reá tenni, hogy valami baja van, mert ezelőtt még sohasem volt ilyen!“

„Eleg, ha most ilyen,“ mondá Mr. John, és mivei elég szemtelen volt szemembe mondani, hogy már terveket is készített örökseget illetőleg, egy fillért se kap tőlem!“

S ezzel Mr. John elhagyta a termet s szobájába távozott. Miss Arabella pedig másodsor is töltött magának kávéét és azt könnyeivel áztatva egy második tuczt pirított sütemény segítségével bekebelezte.

— Folyt. köv. —

Debreczeni Városi színház.

Folyó szám 97. Rend. bérlet szünet.

L. Komáromy Mariska vendéglátéka.

Szelvények érvényesek.

Pénteken 1898. évi jan. 7-én

A sárga csikó.

Enekes népszimű 3 felvonásban. Irta: Cs. p. Réghy Ferencz. Zenéjét szerette: Serly Kajos.

S Z E M É L Y E K:

- | | |
|-----------------------------|---------------|
| Bakay András, jómódu gazda | Bartha István |
| Erzsike, leánya | L. Komáromy |
| Csorba Márton | Haday Sándor |
| Ágnes, felesége | F. Csigahazy |
| Laczi, fiok | Békessy Gyula |
| Gelecséri, pusztabíró | Szathmáry |
| Peti, a fia | Tanay Frigyes |
| Harasztó, kántor | Lendvay Ö. |
| Boltos Izsig | Fenyéri Mór |
| Csárdás gazda a Hólyagosban | Sziklay M. |
| Bogar Imre, betyár | Karacs J. |
| Sunyogh, véh betyár | Serfözy Gy. |
| Gácsi, sánta | Szentes J. |
| Bagó, vak | Püspöky. |
| Böske, | Kovács F. |
| Kecskesné | Csüggényi. |
| Trézsi | Lévay I. |
| Pista | Makrayné. |
| Ferke | Cserényi A. |
| Zsuszka | Bartháné. |
| Hegedüs, | Nagy J. |
| Bögös, | Makray D. |
| Klarinétos, | Fáncsy T. |
| Kontrás, | Unghváry V. |
| Egy pandur | Herözegh S. |
| Egy paraszt gazda | Eröss. |
| Egy asszony | Sziklayné. |

Lakodalmas nép, cigányok, betyárok, pandurok stb. Történik a Tisza mentén.

Szombaton, jan. 8-án L. Komáromy M. vendéglátékaul, páratlan pérlatben

N I N E T T E.
Operette.

Ez előadás 6 óraker kezdődik.

Nyilt-tér.*

Nyilatkozat.

Tudomásomra jutván, hogy a debreczeni „Reggeli Ujság“ m. é. nov. 20 iki számában felőlem azt ujságolja, hogy én a „Hazai orsz. izr. leánykihaz. jót. egylet.“ kárára pár száz frtot sikkasztottam, kijelentem, hogy mindadig, mig ezt be nem bizonyítja, vagy meg nem ezafolja, hazug rágalmazónak nyilvánítom. Budapest, 1898. jan. 5.

Klein Bernát.

Ezen rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Hajduvármegye és Debreczen szab. kir. város főispánjától.

876

1897.

Pályázati hirdetmény.

Hajduvármegye 1898. évi februári havi közgyűlésén választás utján betöltendő

szolgabirói állásra,

mely állás évi 805 frt fizetés és 200 frt lakbérből álló j vadalmazással van összekötve, ezenmel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak az ezen állásra pályázni kívánók, hogy kellőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt választmány elnökéhez 1898. évi január 31-ének d. u. 5 órájáig anyyival inkább benyujtsák, mivel a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vételni nem fognak.

Debreczen, 1897. december 24.

Gróf Dégenfeld József,
főispán.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésésként alkalmazatik köszvénynél, oszznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossal legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjeggyel és Richter cégjelölés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.



RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók. RUDOLSTADT.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerertárban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszerertára és illatszser raktára, DEBRECZENBEN, (Tisza palota.)



Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

 KÖNYVNYOMDÁJA 

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.



Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.



Monogrammal ellátott

Lakadalmi és bāli meghívók.

Eljegyzési kártyák

 **nagyon olcsón.** 

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos ivenk, tabellák.



 **Gyászjelentések.** 

Hangverseny műsorok. Menü kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitünő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

 **Pinczérszámlák bor és sör czimkék.** 

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

 diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.) 

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

 **Névjegyek 50 krtól kezdve.** 

A „Debreczen“ kiadóhivatala.